

NOVA

SOČA

(Izdaja za Gorico.)

„Nova Soča“

izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . gld. 4.40,
Pol leta . . . . . „ 2.20,
Četrť leta . . . . . „ 1.10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Keđar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in upravnistvo je v Marzinjevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Oznanila

in „poslanice“ plačajo se za štiričetno petit-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,

7 „ „ „ „ „ 2 „

6 „ „ „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi. Za večje širke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Nove Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Katoliški shod.

Izv. dopis z dežele, 15. avg.

II.

„Misel je dobra, ako so izvrši takó, kakor edino zahteva korist celokupnega naroda slovenskega, kar se nadejamo. Čudne sádove bi pa rodil, ako bi se dovršil po željah nekaterih ljudi, ki hočejo to uzišeno namero zlorabiti v svoje in strankarske osobne namene.“

V prvem svojem članku omenil sem okrožnico, s katero je stolni dekan preč. g. Fr. Mercina vabil v imenu krajnega odbora na prvi slovenski katoliški shod v Ljubljano. Dejal sem ondi tudi, da stolni dekan je le posodil svoje ime pod okrožnico, ki ima vse drugod pravega očeta. Temu ne more nihče ugovarjati! Kdor le količkaj pozná častiljivega starčka, ugane takoj, da okrožnica ni njegovo delo, ni izraz njegovega doseđanjega mišljenja in teženja, še manj pa delovanja. Toda vse to je stranska stvar, naj bo že kakorkoli!

Ta okrožnica razdelila se je v prav obilnem številu med Slovence vseh stanov; dobili so jo v roke večinoma tudi vsi posvetni razumniki. A prav ta okolnost je jako razdražila mnoge posvetnjake, ki imajo večinoma uplívno besedo in mesto v javnem življenju. In zakaj? Evo:

Ko se je sklical v goriskem semenišču posvetovalni shod, h kateremu so prišli tudi štirje gospodje iz Ljubljane, zgodilo se je to zahrbtno, tiho, da nihče posvetnih mož niti vedel ni zanj, kamo li še, da bi bili povabljeni. Gospodje v semenišču so s tem izjavili, da ne marajo za sodelovanje posvetnih razumnikov. Pa tudi duhovniki niso bili vsi povabljeni. Niti našega državnega in deželnega poslanca veleč. gosp. dr. Antona Gregorčiča, katerega je vendar narod povzdignil na prvo mesto, katero mu more dati, niso marali pri posvetovanju; prezrli so ga vedoma in hoté, razžalivši s tem ne le njega, marveč ves narod, kateri on zastopa in kateri stoji za njim, ne pa za znanimi srboriteži v stekleni palači. Uredništvo „Nove Soče“ ima v javnem življenju slovenskega naroda na Goriskem tudi važno besedo, a tudi to so mogočni gospodje povsem prezrli.

Očitno je, da goriskih pripravljavcev za katoliški shod pri sklicevanju posvetovalnega zborovanja ni vodila prava katoliška misel, marveč osebna čustvovanjá, osebna mrznja in pobožna zavist. Ali je po vrhu tega tako ravnanje politično, ali je

modro, ali je taktno, ali je previdno, na to lahko odgovoré čitatelji sami.

Toda gospodje so nekaternike namenoma vabili, ogromno večinó pa so tudi namenoma prezrli! Bali so se, da bi ne imeli večine za svoje „ekstra-katoliške“ klobase, katere si hočejo pridobiti od katoliškega shoda. Ljubljanski glavni odbor je nameraval v resolucijah priporočiti tudi nekatera taka društva na Goriskem, katera so ustanovili in katera tudi zdaj še vedno vodijo duhovniki, n. pr. „Sloga“, „Slovenski Jez“, „Katoliško-politična Čitalnica v Čepovanu“, „Zavednost“ itd. A ker ta društva in duhovniki, ki so v njihovem krogu, ne trobijo v rog znane triperesne detelje, zato je bilo treba vsekakor odvrniti toliko nevarnost ter ljubljanske gospode prepričati, da „katoliško-misleči“ možé na Goriskem bi bili odločno nasprotni takemu priporočilu. Namesto tega so pa želeli, naj bi katoliški shod priporočil v svojih resolucijah Mahničev „Rimski Katolik“. — Iz vsega tega je umevno, da so gospodje morali dobro paziti na to, koga naj vabijo in koga naj prezrejo. Svoj namen so deloma dosegli, ker v resolucijah se je izpustilo priporočilo navedenih društev; vendar pa je propadel predlog, naj se priporoči „Rimski Katolik“. Vsled tega so oče Mahnič povsem prepričani, da niti ljubljanski osnovalci tega shoda niso še — pravi katoličani, ampak neodločni polovičarji, ki se bojé vsake sapice.

Na tak način se je uprizorilo in dovršilo posvetovanje v goriskem semenišču. Smelo trdim, da pri onem posvetovanju ni bilo vseh onih, kateri edino bi mogli govoriti v imenu cele dežele; tisti pa, ki bi bili tamkaj lahko zastopali splošno mišljenje in javno mnenje v deželi, bili so vsled gori opisanih okoliščin v odločni manjšini. In glejte, zdaj bi goriski pripravljalni odbor (kdo vse ga sestavlja, ni bilo nikjer povedano!) rad zastopal javno mnenje na Goriskem s tem, da hoče svoje spletke usiliti po deželi kot javno mnenje in mišljenje. Stolni dekan razposlal je po deželi ono okrožnico, a zdaj vsem, tudi onim, kateri k posvetovanju niso bili vabljeni. Za nasvete in mnenja ogromne večine razumnikov pripravljalní odbor ni maral, a potem jim pošlje okrožnico, češ: takó smo mi sklenili, to edino je pravo, to edino je katoliško; kdor bo temu veroval, bo izveličan, vsi drugi pa pogubljeni. Mi smo govorili, ergo „causa finita“, udati se morate radi ali ne radi, ako hočete ostati dobri katoliki.

Na tak način hoče strahovati pešiča zatemnelih zvezd v Gorici vse ostalo slovensko razumnistvo, ki je že neštevilno krat dokazalo svojo samostojnost v mišljenju in

delovanju; a takó se upajo delati taki ljudje, ki imajo drugače, ako hoče poizvedovati v delovanju med narodom in ki se vzdržujejo v dvomljivi časti edino le vsled svoje brezmejno trde kože, da se jih nič ne prime, naj doživé se toliko in še takó hudih blamaž. Vedite gospóda, da s takim ravnanjem ste zopet razžalili tiste, ki imajo na Goriskem stokrat več govoriti nego vi. Ako bote želi, kakor ste sejali, ni se vam treba čuditi.

Slavni glavni odbor v Ljubljani se je lahko prepričal iz zadnjih števil „N. S.“, a tudi drugače, ako hoče poizvedovati pri pravih virih, da so bile goriske priprave za katoliški shod v najnesrečnejših rokah. Po takej poti ni mogoče pričakovati kaj dobrega, ampak vse slabo, ker trdovratni grešniki se navadno ne spreobrnejo; ako pokažejo prijazno lice, delajo le hinavski: Gute Miene zum bösen Spiele! Ako bodo torej ti ljudje tudi v Ljubljani nosili zvonec, onda vedite, da bo katoliški shod ime! za Gorisko žalostne posledice, dasi le za jako kratek čas, ker uverjeni smo, da narod naš in njegovo razumnistvo naredita z njimi prav kratek račun. Uprašamo pa: Kake koristi bi imela od tega katoliška cerkev? Odgovor na to prepuščamo merodajnim krogom; oni so odgovorni za posledice, ker mirno gledajo tako nespametno: nepolitično cerkveno politiko.

DOPISI

Iz Kobarida, 16. avgusta. (Graf Alfred Coronini). — V nedeljo se je bila raznesla govoricó po trgu, da naslednje jutro se popelje skozi Kobarid v Bole visokorodni gospod Alfred grof Coronini, naš zastopnik veleposestva v državnem zboru. Takoj je bilo sklenjeno, da naš trg naj pri tej prilíki svečano dokaže, kakó zná ceniti in spoštovati zaslužne svoje možé. Učeraj, na praznik Marije Device, bil je ves trg v svečanem oblačilu; vse hiše so bile okrašene z narodnimi in cesarskimi zastavami. Veliko ljudstva pa je pričakovalo trenutka, ko bo moglo videti in vredno pozdraviti vrlega našega državnega poslanca.

Zastopniki občinskega starašinstva peljali so se v treh kočijah do Kamnega gospodu grofu nasproti. Grof je bil vidno iznenaden, ko je po vsem nepričakovano nakrat videl pred sabo odposlanca našega narodnega trga. Po kratkem pozdravu drdrali so vozovi drug za drugim proti Kobaridu, kjer ga je čakalo še večje iznenadenje:

že prostori, kjer se prodaja jed in pijača, treba je paziti na stole, police, stojala, pokrove za blago, posodo, vage in drugo, da bi ne bilo umazano; prodajalci sami biti morajo čedno oblečeni in imeti čiste predpasnike.

Prodajati se smejo samo sveži in zdravi pridelki.

Prodaja nezrelega sadja, jagod in raznih pridelkov po leti, v vročini, — mora se prepovedati.

Razne pijače: kvas, limonado, mošt i. dr. sme se prodajati samo skrbno narejene, nepokvarjene in hkratu pripravljene na svežej, kipečej vodi.

Skrb za izvršitev vseh omenjenih navodov imeti morajo, se ve da, pred vsem mestna samouprava in vsa oblastva, katerim se izroča skrb za ljudsko zdravje. Skrbeti morajo; da bi:

mestni vozovi za izvoz nesnage in gnoja ne bili samo v dobrem stanu, temveč tudi po cení popolnem dostopni ubogim ljudem; želeči je, da bi se poslednjim dajali brezplačno na razpolaganje;

bila v mestu odkuževalna soba, peč za sežiganje nesnage, zaloga odkuževalnih sredstev, vozovi za prevoz bolnikov, nekoliko razkuževalcev (dezinfektorjev) in vse to za reveže brezplačno;

bili zavezani vsi gospodarji čistiti in polivati ulice;

bili za ubožno prebivalstvo zdravniki in dajali mu brezplačno pomoč in zdravlila;

svečano okrašen trg, neštevilne množice ljudstva, ki so ga pozdravljale z viharnimi „živio-klici“ med gromenjem naših krepkih topičev na griču sv. Antona. Visokorodni gospod grof zahvaljeval se je prijazno na vse strani, vidno ganjen radi časti, katero so mu od vseh stranij skazovali zavedni Kobaridci. Po kratkem obisku našega preč. g. dekana odpeljal se je dalje proti Bolcu; spremljali so ga krepki „živio-klici“ in groméči topiči.

Takó smo Kobaridci pred vsem svetom pokazali, da znamo ceniti zaslužne svoje možé, ki imajo vselej odprto srce za naš narod, za naše reve in težave. Gospod grof Alfred Coronini je dokazal v kratkem času, od kar se udeležuje političnega življenja, da je mož na pravem mestu in da od njega smemo še veliko dobrega pričakovati, ako mu dobrotno nebo podeli potrebno zdravje. Bog živi zatorej zastopnika našega veleposestva državnega poslanca Alfreda grofa Coroninija! Živio!

Iz Bolea, 16. avgusta. (Graf Alfred Coronini). — Učeraj jutro izvedeli smo od prijateljske strani, da nas še tekom dneva poseti visokorodni gospod Alfred grof Coronini, državni poslanec našega veleposestva. Takoj smo se pripravili, da vredno sprejmemo odličnega gosta. Hiše so se okrasile z zastavami, topiči so se pripravili, tržani pa smo bili zbrani na trgu ter pričakovali dohajajočega poslanca. Pred gostilno g. Alojzija Sorča „pri pošti“ zbrano je bilo občinsko starašinstvo z županom na čelu, načelništvo veteranskega društva, odbor Čitalnice, odbor „pogozdovalnega in olepševalnega društva“, veliko občinstva in domača godba. Gospod grof pripeljal se je v spremstvu čislana gospoda Antona Jacobija, predsednika II. primorskega veteranskega društva, ob 12^{1/2}; topiči so gromeli, godba je igrala, občinstvo pa ga je burno pozdravljalo z donečimi „živio-klici.“ Župan g. Anton Sulin ga je pozdravil v imenu občinskega starašinstva s primernim nagovorom; potem ga je nagovoril preč. naš g. dekan Ilvar, za njim predsednik Dukič in še drugi; vselej so zagrmeli trikratni živio-klici. Gospod grof se je prijazno zahvaljeval na teh ovacijah ter v svoji skromnosti izrazil svoje začudenje radi tolike časti, katero mu Bolčani skazujejo. — Šel je za hip v gostilno, a hitro se je vrnil ljudstvo pozdravljat. Pri tej prilíki mu je župan podal spis, v katerem se prosi, naj bi šel na roko našem velespoštovanemu državnemu poslancu dr. Antonu Gregorčiču v zadevi predelske železnice in naših krosnjarjev (hauzirarjev). Gospod grof je dejal v tem oziru, da je sicer že doslej uzajemno deloval z g. dr. Gr. in da tudi v prihodnje

bila za one, kateri nimajo doma prenočišča, napravljena prenočišča, brezplačne ali cene jedilnice, čajnice, prodajalnice čaja i. t. d.

Vodila javnega zdravilstva pri pojavu kolere.

Vsako mesto treba je razdeliti na slučaj, da se pojavi kolera, v oddelke, kateri naj se izročé zdravilskim oskrbnikom, za okolico pa zdravilskim nadzornikom, kateri morajo nadzorovati zdravje prebivalcev in prestopke zdravilskih pravil v krogu njihove delavnosti.

V vsak oddelek poslati je treba zdravnikov in razkuževalcev, določiti primerno množino razkuževalnih sredstev, katera naj se dajajo ubogim zastoj, zalogo zdravil, nekoliko lekarnic za prvo pomoč, dokler ne pride zdravnik, — voz za prevažanje bolnikov v bolnišnice in nekoliko služabnikov.

Po deželi naj preskrbé sanitarni nadzorniki občinske urade, število zdravnikov naj se pomnoži, napravljajo naj se skladišča razkuževalnih rečij za brezplačno razdajanje prebivalcem in razdelé naj se lekarnice; zdravnikom v pomoč dajajo naj se sluge ali razkuževalci (da se dobé, skrbeti mora za časa mesto in dežela), ustanavljajo naj se časne bolnišnice, ambulatarji (zdravilnice za popotne bolnike) i. t. d.

PODLISTEK

Sredstva za borbo s kolero.

Sestavil petrogradski zdravnik N. J. Grigorjev, prevel V. K. Ratimov (Dalje)

Voda. Vse ribnike, vodnjake, studence, potoke in druge izvirnike, iz katerih se zajemlje voda, treba je ohranjovati čiste; vsako onesnaženje mora se strogo kaznovati.

Vodnjaki in ribniki, nahajajoči se bližu (manj nego 11 metrov) skladišč, gnojnic, smetišč i. dr. jam, morajo se zapreti; njih daljava od pokopališč ne sme biti manj nego 57 metrov, visokost okrova pri vodnjakih ne manj nego 1.17 m. nad zemljo; blizu vodnjakov in pri čistih ribnikih se ne sme perila prati in izpirati; v ribnikih in potokih, iz katerih se zajemlje voda, ne močiti lan, konoplje, kože in platno, ne prati slane ribe, detelje i. t. d.

Kopelji, klavnice, pralnice in razne obrtniške zavode, ki lahko onesnažijo vodo v rekah, iz katerih se potrebuje, morajo se postaviti niže od vodovoda ali onega mesta, kjer zajemljejo ljudje vodo. Paziti je treba na one, ki nosijo vodo, da jo zajemljejo za prebivalce mest in vasij na onih krajih, kateri so za to določeni.

Stanovanje mora se imeti čisto, mora se pometati vsak dan in ne delati pri tem

prahu; često je treba pomivati pod, ako možno tudi stene (lesene), ometati strop.

Zrak naj se čisti v sobah ali z odpiranjem oken, dušnikov (sapnikov), durij ali s kurjenjem pečij, ako je pa možno, z obema sredstvi.

Na pritličja treba je tako paziti, da ne stanuje v njih preveč ljudi; ako ni možno odstraniti teh nedostatkov, se v pritličja ne sme puščati prebivalcev.

V sobah se ne sme držati umazanega perila, razobešati ga (n. pr. otroče povoje) in sušiti.

V kuhinjah je treba izlivati vse pomije v kak poseben določen kraj, a odvržke je najboljšé sežigati.

Stanovanja za rokodelce, tovarniške delavce, dalje prenočišča in druge prostore, kateri služijo v vedno ali začasno prebivanje preprostega ljudstva, treba je vzdrževati v nekih zdravniško-policijskih zahtevah: biti morajo svetla in prostorna; gnojnice in zahodi — v redu. Bolniki ne smejo ostati v takih krajih, treba jih je odpravljati takoj v bolnišnice. Gostilne in mobilovane sobe treba je imeti v najstrožjem nadzorstvu.

Hlève, ptičnice in jednake prostore za živino očiščevati je treba gnoja kolikor možno često, odstranjevaje poslednjega do tal in razkužujé zemljo z neočiščeno karbolovo kislino (18—28 dekagramov na 56.6 litrov vode).

Jed in pijača biti morata vsekdar predmet neprestanega nadzorstva. Tu je treba pripomniti, da se morajo obranjevati čisti

se bo ž njim v zvezi boril za naše koristi. Pri drugi priliki je dejal tudi, da je doslej imel še malo prilike storiti kaj za nas, a da upa, da v prihodnje mu bo mogoče kaj več storiti za naš blagor.

Gospod župan Šulin povabil je grofa na strelišče gospoda Ant. Mlekuza, kjer je bila prirejena njemu na čast ljudska veselica; s tem povabilom je bil prav zadovoljen. Z godbo na čelu podali smo se na strelišče, kjer se je razvilo prav živahno življenje. Gospod grof streljal je prvi in slučaj je hotel, da je on dobil prvo darilo, kar je zbudilo veliko veselje. Sprejet je bil zopet nazaj do pošte z godbo; pozdravil je vse navzoče, ki so mu zaklicali krepak trikratni „živio!“ — Ljudje so ga radostno gledali, ker je prijazen gospod, ki z vsakim rad govori, če tudi je visokega stanu. Vrh tega je on ustanovnik planinske kočice na Kaninu ter član našega „pogozdovalega in olupševalnega društva“, s čemur je pokazal zanimanje in ljubezen za naš okraj.

Zvečer je bila domača zabava na vrtu gostilne pri pošti; naši pevci storili so tudi svojo dolžnost, gospod Soré pa je poskusil svojo spretnost z umetnišni ognji. Skratka: lep dan smo doživeli in lepó smo ga sklenili. Ko se je gospod grof podal k počitku, še smo se v družbi veselili prijetnega dne 15. avgusta 1892.

Počastili smo vrednega moža, odličnjaka po svojem rojstvu, po imenu, po izrednih vrlinah — in s tem smo počastili tudi sami sebe. Bog nam daj še mnogo takih mož, kakoršen je odlični zastopnik našega veleposestva — visokorodni gospod grof Alfred Coronini - Cronberg!

Dostavek. — Tudi vasi Trnovo, Srpenica in Žaga kazale so svečano lice, ker gospodu grofu na čast so vihrale zastave na hišah.

Iz Avé pri Kanalu, 14. avgusta. — Kakor vsako leto, takó smo tudi letos slovesno praznovali praznik Marije Device Snežnice 5. t. m. Bil je prav lep dan. Procesija je bila jako lepa; vodil jo je preč. g. kanalski dekan — Vidic v spremljevanju 9. duhovnikov. Ljudstva je bilo manj nego druga leta. — Toda tudi nekaj neprijetnega zapazilo je vsako bistro oko. Videli smo tu namreč vsakovrstne zastave, le nobene slovenske ne. S cerkvenega okna je plapolala črno-rmena zastava z napisom „Avé“ (čudno še, da ne „Auzza“!). Prav! Toda poleg cesarske bila bi potrebna tudi narodna, kar je edino prav in popolno, ker Avéni smo poleg zvestih Avstrijcev tudi dobri in pošteni Slovenci, zvestu cesarju in svojemu slovenskemu rojstvu. To oboje naj kažeta cesarska in narodna zastava! Bilo je tudi več deželnih zastav belo-rdečih. Čudno je, da je na Goriškem sploh mogoča in semertje znana ta belo-rdeča zastava, saj nekdanji je tudi goriška dežela imela belomodro-rdečo zastavo; te barve se vidijo v našem deželnem grbu še dandanašnji. Ker se pa navadno barve v grbu slagajo v zastavo, zato bi morala imeti naša dežela isto zastavo, kakor kranjska, kakoršna je ob enem skupna zastava slovenskega naroda. Slovenci na Goriškem sploh slabo poznamo sedanjo deželno zastavo; prav je takó! Kot svojo deželno zastavo imejmo našo trobojnico: njo razobešajmo o vsaki priliki! Komur bi pa ta zastava ne bila ljuba, ne razobešajmo sploh nikake zastave. Kdor se z našo zastavo ne čuti počaščenega, tak sploh vreden ni, da ga častimo: takemu obrnimo hrbet in prezirajmo ga. Do tolikega ponosa moramo se Slovenci povspeti!

Iz Soške doline, 12. avg. (Katoški shod). — V znani okrožnici goriškega stolnega dekana čitamo med drugim: „Vsa društva, vse občine naj bi I. slov. shod v Ljubljani pozdravile ali s telegramom (!) ali s pismom.“ — V duhu tega poziva začelo se je že agitovati; celo po cerkvah se to priporoča. Noben pomenit človek ne more imeti nič proti temu, ako se pozdravi katoški shod in izrazi želja, da bi obrodil dober sad. Odločno pa moramo ugovarjati, da bi se taki pozdravi, ako se pošljejo, umeli v mislu znanih bojevitih nemirnežev v Gorici; s katerimi je naš narod že sklenil svoje račune: ž njimi nima nič skupnega! Še bolj je bilo, ako bi naše občine naravnost protestovale proti temu, da propadle zvezde na goriškem hočejo prav po katoškem shodu zleteti iz političnega groba na vrhunec, kar je povsem nemogoče. Boj bil bi brezuspešen. Mi ne potrebujemo novih preprirov, ampak složnosti in mira. V domači hiši imamo vse polno tujih sovražnikov, ki bi nas radi zadavili: proti njim združimo vse svoje moči! Osvobodimo se tujega kapitala, tuje obrtnije, tuje trgovine: to bodi naš cilj!

Iz Lokveca, 16. avg. (Požar). — V občini Kal, oziroma v njenem oddelku pri Cvetreznikih, npepelil je ogenj 11 hiš — vse razumne, ki je ločena in oddaljena od drugih. Nesreča je velika, škoda neizmerna. Ljudje si niso mogli nič pomagati, ker mnogo ljudij je delalo na polju, vrhu tega slamnate strehe je težko braniti požarja, zlasti pa v teh brezstudenčnih krajih.

Zgorelo je vse žito, ki je bilo že pospravljeno. Stanovalci so odnesli živo glavo; rešila se je tudi živina, ker se je pasla na

paši. — Ogenj je zakrivila neka slaboumna ženska, ki je topila zabelo; ta se je unela, plamen pa je zletel v zasušeno slamo. V hipu je bilo vse v ognju.

Med 11 hišami bile sta zavarovani le dve, ena za 200, druga za 300 gld. Ubogo ljudstvo! Kam naj žene svojo živinico, kam naj se podá samo?

Naj bi visoka vlada priskočila revežem na pomoč, a ne le z znižanjem davkov, marveč s primerno podporo. Usmiljeni in dobrotni soobčinarji brez dvoma storijo svojo dolžnost, a vsega ne morejo sami; tudi dežela priskoči revežem na pomoč — toda na novo zidati hiše, to stane mnogo. Kaj, ako bi tudi sl. banka „Slavija“ podelila nekoliko podpore? S takim činom bi si marsikje zopet pridobila zaupanje in prejšnjo veljavo.

— t —

Iz Rihemberga, 14. avg. — Čitajoči zadnjo „Novo Sočo“ čudimo se dopisnikom iz Dornberga in Črnič, da se vznemirjajo zaradi našega rojaka dr. P. Ako bi bili gospodje doma iz Rihemberga, bili bi gotovo bolj potrpežljivi. V naši občini bili smo pri starašinskih sejah pitani celo s „cigajnarji“, ob drugi priliki z „osli“, „hujškači“, „bedaki“ itd. Zató nas ni nič veliko preseñnilo, ako se je pokazalo, da — jabelko ni padlo daleč od drevesa. No, če tudi smo pri nas v Rihembergu pravi „božji volki“ z neskončno potrpežljivostjo, vendar je žalilo tudi nas, da uprav naš domačin mora vse zavedne Vipavce pitati z govodniki. Čudimo se tolike slepoti in drznosti! Ali pri zadnjih volitvah ni stala po ogromni večini uprav častita duhovščina z vsem ostalim svetnim razumnštvom nasproti onemu gibanju, ki se je vodilo v goriškem semenišču?! Torej vsi ti so neotesani govodniki, s katerimi pošten kmet ne mara skupno sedeti za mizo?! Ma bravo, učeni rojak, zadeli ste jo! Pa dovolite nam reči, da ste si s takim nespametnim pisanjem korenito pobili rogove še predno so Vam zrasi. Ne mislite, da poletimo kar vsi za Vami, ker ste akademsko izobraženi.....(naslov izberite si sami. Najraje bi Vam vrnilil oni, kateri ste nam posodili.)

Se nekaj! Na Vipavskem nosijo zvonec torej le taki govodniki, katerim noben pameten človek ne zaupa 5 gld. Krasna primera! Vredna je najmanj sto novih kron! Gospod dr. P. mora to prav dobro vedeti, ker on, njegova okolica v Gorici in v Rihembergu, imajo že nekaj — praske v tem oziru. Morebiti lani pri volitvah prav zaradi tega niso trem „govodnikom“ iz Rihemberga silili petakov, a dvema drugima, ki nista govodnika, pa dá?!

Govodnik št. 2.

Iz Lokveca pri Ajdovščini, 17. avg. (Zeti tatovi). — Dne 15. t. m. ponoči ulomili so neznan tatovi v hišo tukajšnjega župana gospoda Franca Hmeljaka. Odnesli so več gnjat (pršutov), butiljk vina, smodk in nekaj gotovine. — Predno so odšli, napravili so si majhno gostijo okoli mize; pili in kadili so, kakor da bi bili v krmi. Drugega dué našli so namreč domačini polno mizo praznih steklenic in ostankov viržink. Prav dobro so ga morali nategovati, da so poleg pokadili cele viržinke. To kaže veliko predrznost neznanih uzmojčev. Ali ta tatvina morebiti ni v zvezi z ono v Smarijah, kakor je poročala zadnja „Nova Soča“? Orožniki pridno zasledujejo brezvestneže, ki bi radi takó lepó živeli na tuje stroške. Dal Bog, da bi jih našli in potem pravica ostro kaznovala: njim kot plačilo, drugim pa za učilo.

Domače in razne novice

Rojstni dan Njegovega Veličanstva presv. cesarja Franca Jozefa I. obhajal se je v Gorici in na deželi po navadi drugih let. V sredo večer igrala je godba po mestu. Učeraš ob 10 uri služil je prevzvišeni knezonskošof svečano sv. mašo v stolni cerkvi; po maši odšla se je zahvalna pesem. Maše so se udeležile vse oblasti. — V Rihembergu bila je učeraš popoldne domača zabava v prslavo Najvišjega rojstnega dne.

Sinoči igrala je godba na Travniku. Bil je lep večer, a občinstva bilo je manj nego po navadi, dasi je bilo navzočih vse polno uradniških rodbin.

Osebnost. — Vitez Rinaldini vrnil se je s svojih počitnic zopet v Trst. Bil je v glajbenberških toplicah. Vrnil se je, hvala Bogu, zdrav in krepak na duši in na telesu, da bo lahko še veliko let vodil dosedanjo pomembno politiko na Primorskem, ako mu bodo pustili. Primorski Slovani imamo, seveda, posebno mnogo uzrokov, da se veselimo takemu zdravju in da smo hvaležni gleihenberški vodi, ki ga je okrepila in oprala.

Pravosodni minister je imenoval sodn. pristava dr. Henrika Krammerja sodnikom pri okrožnem sodišču v Trstu, avskultanta dr. Antona Perisića pa pristavom v Tolminu.

Goriško trgovsko in obrtno društvo v Gorici. — Onim, ki se zanimajo za to ustanovo, naznanjamo, da pravila bodo

predložena za upis pri trgovskem sodišču tekem septembra. Z novim letom začne se že poslovati, ako se do tje dobé v trgovski stroki izurjeni možje. — Ob začetku šolskega leta sklicé se nov občini zbor, ki popolni sedanji odbor se z nekaterimi odborniki, da bodo bolj zastopani vsi oni činitelji, ki so pri društvu neizogibno potrebni, ako hočemo na gotovej podlagi začeti zidati prevažno svojo narodno-gospodarsko nakano.

Poverjeniki „Sloge“ so dobili natančne razkaze društvnikov v posamičnih peverjenških okrajih. Naproseni so bili ob enem s posebno okrožnico, naj potrjujejo zastalo letnino od onih, ki hočejo še ostati člani in podporniki našega vsestranske delavnega društva; skušali naj bi pa pridobiti tudi novih članov, kajti društvo ne more uspešno poslovati ter ustrezati premnogim zahtevam, ako gmotno ni dobro podprto. Veliko številno članov po 50 kr. letnine, kar je vendar malenkostna svota, katero vsakdo lahko ugreši, ako le hoče, zložili bi našemu društvu brez vsakršnih težav potrebno gmotno podporo, s katero bi moglo na vse strani uspešno poslovati v vsestranski blagor naroda našega na Goriškem. Kdor bi še želel biti poverjenik „Sloge“, naj se oglasi; odbor sprejme radostnim srcem njegovo rodoljubno ponudbo.

Alfred grof Coronini odpotoval je za mesec dni iz Gorice. Naše ljudstvo v Soški dolini privedilo mu je, kakor poročata dopisnika iz Kobarida in Bolca, prav presrečne ovacije; sprejelo ga je uprav veličastno! To nas srčno veseli, ker visokorodni gospod pri brzojavnem uradu, kjer se le redko dobi človek, kateri zna slovenski. Ako prinese kdo slovensko brzojavko, silijo ga celo, naj brzojavi po nemško ali po laško; ako pride kak Slovenec tjekaj po svet ali pouk, kako hoče to ali ono sporočiti brzojavnim putem, ne izvè ničesa, ako ne polno nemški ali laški. Takih slučajev je vse polno!

Goriška pošta. — Zadnja „Edinost“ objavila je iz goriške okolice naslednji dopis: „Slovenski meščani in okoličani pritožujejo se dan na dan o neznanosti in za nas skrajno žaljivih odnošajih, ki vladajo pri tukajšnjem poštnem in brzojavnem uradu. Slovenci, ki prihajajo tjekaj po svojih poslih v ogromnem številu, morajo se velikokrat posluževati tujega jezika, ako ga znajo, če hoté, da jih uradniki razumejo. Najslabše je pri brzojavnem uradu, kjer se le redko dobi človek, kateri zna slovenski. Ako prinese kdo slovensko brzojavko, silijo ga celo, naj brzojavi po nemško ali po laško; ako pride kak Slovenec tjekaj po svet ali pouk, kako hoče to ali ono sporočiti brzojavnim putem, ne izvè ničesa, ako ne polno nemški ali laški. Takih slučajev je vse polno!

O teh žaljivih odnošajih pošiljale so se v Trst že pritožbe, a odgovora ni bilo, razmere se tudi niso zboljšale. V državnem zboru je posl. dr. Gregorčič naštel celo vrsto grehov o pošti in brzojavu v Gorici, a ministerstvo se ni ganilo, ono še vedno pusti, da se slovenska večina žali na take nečuvne načine. A temu mora biti konec! Slovenski okoličani, ki imamo vsak dan opraviti z mestom, ne bomo dalje trpeli, da nas bodo na goriški pošti in pri brzojavu odurno odpravljali v tujem jeziku; mi ne bomo dalje mirno gledali, kako se nas žali, ker smo Slovenci. Ne, takim odnošajem mora biti konec! Dobro bi bilo, da naša županstva v okolici protestujejo proti odnošajem na goriški pošti!

Resnične besede! Naše ljudstvo se dan na dan pritožuje o postopanju poštnih in brzojavnih uradnikov, a kakega zboljšanja ni videti. Celó nam se je pripetilo že par neusešnih prizorov, kamo li še le pri prostemu slovenskemu okoličanu? — Najslabše je pri brzojavu. Tamkaj je res redko dobiti človeka, ki zna slovensko. Dve mladi dekleti in en mladič, ki ne znajo besedice slovenske, so pogosto sami v uradu; ko ni dela, uganjajo tamkaj burke, da jih je na cesto slišati — namesto da bi se učili jeziku slovenske deželne večine. Vrh tega sta tam dva starejša uradnika, katera naše ljudstvo smatra kot zagrizena naša nasprotnika. Protí Neumannu smo se že mi pritožili, govoril je dr. A. G. v državnem zboru, a od nikoder ni pomoči proti temu Germannu. In vendar je brzojavni urad poleg Gorice, kjer živi 7000 Slovencev, tudi za cel sodnijski okraj goriške okolice, torej za štirikrat več Slovencev nego Italijanov. Vkljub temu poslujejo tamkaj le zagrizeni Nemci in Lahi, ki se ne marajo učiti slovenskega jezika. Skrajni je čas, da se nekaj ukrene. Občinam v okolici svetujemo, da bi izvršile nasvet v „Edinosti“

Kdo draži? — Že velikokrat smo imeli priliko prepričati se, da dražijo proti nam Slovincem tisti, ki jedó naš kruh. Naši okličani najemajo godbo v Gorici, potem pa prihajajo v laških časopisih smešča in dražeča poročila; okoliščine so bile véasih take, da nihče drugi ni mogel podati takih poročil nego godci sami. — Goriški godci imajo navado, da tudi lepake prirejajo in pilepljajo sami; vemo, da so od jeze rudeci, ko dobé nalog, naj lepake izdelajo v obeh jezikih. Prejšnji teden so šli naprej prav v „Corr.“ uredništvo, kake lepake delajo za Pevmo, da je „Corr.“ potem hujškal proti nedeljskemu izletu v Pevmo. Ali bi se ne moglo sestaviti par navadnih godb med

okoličani samimi? Čemú bi dajali zaslužek takim ljudem, ki plačujejo dobro s slabim?

Drobne novice. — Iz Bolca nam poročajo, da imajo tam sušo; vsak dan se vrše večernice za dež. V kobarški dolini pa ni suše. — Na Sv. Višarijah bilo je 14. in 15. t. m. veliko romarjev, več kot druga leta. — Katoški shod v Lincu je jako poučen za naše razmere, zlasti za presojevanje naših velekatolikov na Goriškem. Ko dobimo uradno poročilo, pisali bomo kaj več o njem. — G. H. Volarič, naš rojak in skladatelj, žel je pri veliki pevski slavnosti v Šoštanju burno pohvalo za svoj obširen mešani zbor „Grajska hči“. Poročevalec v „Sl. Narodu“ jako hvali to delo. — Zadnja „Edinost“ priobčila je lep uvođen članek na napade nekega dopisnika v „Slovincu“. Kdor ga čita, spozná, kje je resnica in kje zavijanje. — Luigi Peterini iz Ločnika se je strašno razkačeno razkorčil v učerašnjem „Corrieru“ proti našemu listu in uredniku. Poslanica bila bi razžaljiva, da jo je spisal kdo drugi, toda revček Peterini je za nas takó neznaťna oseba, da nas njena žaljenja ne dosega. — V Dornbergu bo v nedeljo ljudska veselica. Glej vabilo med oglašji. —

„Eco del Litorale“ se je tudi radi neke druge reči močno razgrela proti nam. Čitatelje naše opozarjamo na kratek sestavek pred štirnajstimi dnevi, v katerem smo govorili o zasebnih ljudskih solah pri č. Uršulinkah in pri šolskih sestrah. Dajali smo, naj bi katoški shod naprosil imenovane sestre, da bi svoja zavoda uredile tako, da ne bo tpepla narodnost slovenskih deklic. — S tem je bil ogenj v strehi in pobožna „Eco“ hitela je z gorjanskim loparjem na nas, da nas je okrcala, ker smo se drznili izreči gornjo prošnjo; niti tega naj bi ne smeli? čemú smo pa tu?! — No, ne čudimo se! Saj smo poudarjali že velikokrat, da „Ecoyca“ gredó povsod za „Corrierom“, kjer treba nastopati proti Slovincem. Saj je uprav okoli „Eco“ zbrana tista prečastita družba, ki je „Corrierovo“ načelo sprejela kot svoje vodilo, da: župnijska in katehetskú mestu v Gorici marajo polagoma vsa priti o laške roke. V tem zmislu razvija prav živahno delovanje; slovenska duhovščina ga že čuti, a kaj še le bo, ako pojde vse po volji „Ecove“ družbe?

„Eco“ vselej z velikansko ošabnostjo govori o „Novi Soči“; silno uzvišena se gospóda čuti nad nami. Mi nismo nič manj nego „pisačji pri slovenskem lističu.“ No, ljuba „Eco“, ako bi imeli mi tako tiskarno za sabo, ki bi vse dolgove kar prekrizávala, izdajali bi tudi mi vsaj po trikrat na teden svoj list. Lepó bi to bilo — a Slovenci nimamo take sreče. Pa ne le to! Da „Eco“ more izhajati, pomagamo prav veliko mi Slovenci bodisi naravnost z naročnino ali pa s tem, da smo v svojo škodo podpirali Hilarijansko tiskarno, ki potem udjeje dolgove odpusča. Slovenski tednik se je veliko let tiskal v H. tiskarni ter skandalozno drago plačevali, — da se je „Eco“ toliko lože košatila po večkrat na teden. Tako vidite, imamo mi Slovenci le „lističe“, Italijani pa liste z našo pomočjo. Ako še kaj želite, vam že postrežemo.

Napisi v Gorici. — Gorica kaže na zunaj veliko bolj laško lice nego je v resnici. Temu smo krivi velik del tudi mi Slovenci! Skoro vse svoje blagó kupujemo pri takih trgovcih, ki imajo le laške napise nad udom; a nikoli jim ne damo razumeti, da ne pridemo več k njim, ako ne postavijo tudi slovenskega napisu; celó laške račune sprejemamo od njih. Zahajamo v gostilne, katere večinoma le mi polnimo, a mirno gledamo laške napise in naslove nad uhodi. Gostilnice so po večini v slovenskih rokah, a napisi so vkljub temu laški. Le na Kornu imá nemški gostilničar slovenski napis, a vendar se mu dobro godi! Zakaj ga slovenski gostilničarji ne posnemajo? Enako je pri mnogih trgovcih, ki ni nimajo ničesa zgubiti, vendar pusté še dalje italijanski napis. Poznamo celó take trgovce in gostilničarje, katerim laškega napisu niti treba ni, vendar ga imajo, slovenskega pa ne. Drugi zopet se bojé odpraviti laški napis zató, ker imajo tudi par laških odjemnikov; vsi drugi so Slovenci, katerih se pa ne bojé. — Verujemo, da je posamičnikom težko zamenjati stare in že udomačene laške napise, ker v tem oziru led še ni prebit. Vsekakor pa je bojazen v tem oziru veliko preneopravičena, ker tisti odjemalci, na katere imá „Corrierove“ hujškarje le količkej upliava, že zdaj ne hodijo kupovat k Slovincem. Tako ledeno bojazen treba bo razpršiti! Naj bi se pogovorili najprej nekateri taki trgovci in obrtniki, ki so navezani edino le na Slovence, in naj bi vsi h kratu zamenili dosedanje napise. Prepričani naj bodo, da bodo imeli od tega le dobiček, ako je drugače njih podjetje v redu. Takó, kakor je bilo doslej, ni mogoče še dalje trpeti. Spóštujmo se sami in ves svet nas bo spoštaval.

Nemški napisi v Gorici. — Čitateljem našim ni treba opisovati narodnostnih razmer in odnošajev v Gorici; znane so preddobro. In vendar nahajamo v Gorici prav malo slovenskih napisov, ko bi jih moralo biti največ! Veliko več nego slovenskih pa je nemških napisov. S slovenskimi napisi le redko kdo se upa na dan, z nemškimi pa vsakdo. Šaljivci hočejo trditi,

da n e m s k i napisi se postavljajo za — Slovence. — Skoraj da je res tako! Take nezdrave odnošaje treba bo odpraviti! Kako? — povedali smo v gornjem sestavku.

V Magistratni ulici videli smo te dni naslednji nemški napis: „Hier werden alle Reparaturen bisig aufgenommen So wie Abgelegete Kleider Gehauft und Verkauft.“ — Ali bi ne bilo bolje, ko bi dotičnik postavil raje pošten slovenski napis, namesto gornjega?

Napisi na deželi. — Dežela naša priteva se najbolj zavednim pokrajnam Slovenije. To je tudi! Vendar se semtertje še vedno nahajajo ostanki iz tistih časov, ko smo tujstvu delali še duševno tlako. Take ostanki treba bo odstraniti in zameniti s slovenskimi napisi. Naši trgi so povsem narodni, kakoršnih ni mnogo na slovenskem, a marsikje se še nahaja kak madež prejšnjih časov. Proč z njimi! V naši okolici tudi treba še mnogo poprav, posebno v Podgori. Tudi tamošnja papirnica nima še povsod slovenskih napisov! Ali je to pametno, ali je praktično? Za koga so oni napisi postavljeni, ako ne za ljudstvo? In kakošne narodnosti je podgorsko prebivalstvo? — Enako treba mnogo poprav v Brdih. Kakó sta prišli na kazalni deski ob cestah preudni spaki V e r k o l j a in C o g n a č? Kdo je zakrivil to modrost?! — Na Nabrežini smo videli na hiši, kjer bivajo finančni stražniki, namški in laški napis. S kako pravico? Videli pa smo tamkaj še čudnejše reči. Neki Legiša je čevljar; on ima lep slovenski napis; njegova žena pa je b a b i c a, a ima laški napis „*Levdriče aprcovata.*“ Ali ni to smešno? Zakaj ne „*babica prišežena?*“ Slovenci, spoštujmo sami sebe!

V Podgori bila je v nedeljo prav lepa patrijotična in narodna ljudska veselica v proslavo rojstnega dne Njegovoga Veličanstva. Vsa vas bila je v zastavah, narodnih, cesarskih in deželnih. Prostor, kjer se je vršila veselica, bil je še posebno lep okrašen z zastavami, baloni, maji in drugim lišpom; na sredi je plapolala velika narodna trobojnica. Uhod bil je prav ukusno prirejen. Na sredi bile sta podobni Njiju Veličanstev z napisom: „Bog živi našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. in celo vladarsko hišo.“ Po straneh pa sta bila krasno izrezljana grba. Zvečer je bilo vse to razsvetljeno z lučjo v ozadju. — Ljudstva je bilo silno veliko, takó da so prirejanci nenevadno zadovoljni z uspehom. Zvečer so se prižigali mnemi ognji, ki so se prav lepó posrečili. To veselico je počastil e. kr. namestniški svetovalec vitez Bosizio s svojo navzočnostjo. Goričani so priredili pri plinarni posebno ljudsko veselico, da bi kljubovali Podgorcem. No, naši Podgorci s svojo ljudsko veselico povsem zadovoljni; dvomimo pa, da bi bili Goričani tako zadovoljni s svojo.

Z Vipavskega prejeli smo celo kopo dopisov, ki se bavijo z dr. P.; eni imajo podpis „govednik“, drugi „govedar“, oboji pa so pisani jako srdito. To je res krasen uspeh brošurice dr. P., katerega pa sam gotovo ni vesel. Dvomimo tudi, da bi se slovensko Alojzijevičevé moglo veseliti kdo vé koliko „čistega dobička“ iz razprodaje Pavličeve brošurice! — Sklenili smo, da ne priobčimo vseh teh dopisov, ker prilivali bi preveč olja na ogenj, ki itak preveč gori. To je toliko manj potrebno, ker dr. P. je sam proti sebi najboljši agitator; nevarnejšega ne potrebujemo! — Dostavljamo pa le to le:

Dr. P. trdi na enem mestu, da na Vipavskem nosijo zvonec sami govedniki in taki ničarji, katerim noben človek ne zaupa 5 gld. Na drugem mestu pa trdi, da na Vipavskem je narod najbolj zbujen. Kakó se to ujema? Kakó morejo med najbolj zbujenim narodom nositi zvonec — govedniki itd? Sicer je pa dr. P. jako radodaren s tem naslovom. V nekem prejšnjem zvezku „R. K.“ pisal je, da „voditelj slovenske politike na Goriškem so glasni govedniki in ponikli kričarji.“ Takó zna pisati učeni dr. P.! Pomilujmo tako naduto samoljubje!

„**Slovenec**“ objavil je v terek dopis z Goriškega (iz znane kovačije!), ki se bavi z „Novo Sočo“. Pisanje naše o goriških pripravah za katoliški shod dopisniku ne uga-ja. Naravno! Dopisnik pravi, da s takim pisanjem si „N. S.“ le sama sebi škoduje. Morebiti! Skoro gotovo pa, da si ne škoduje; dopisnik naj bo zaradi tega le brez skrbi, ko se niti sami za takó nizka uprašanja ne brigamo: Mi živimo in delamo za svoje prepričanje brez ozira na to, ali nam je to v gmotno škodo ali v korist. Zató je naravno smešno in brezuspešno vsako tako plašilo. Mi smo pripravljivi boriti se na življenje in smrt do zadnjega diha. — Dopisnik beseduje dalje, da: „N. S.“ se boji za svojo prihodnost in poštenega peresnega boja.“ To ste jo zadel! „N. S.“ stoji na trdnih nogah; vaši zobki so presibki, da bi jih le količkaj čutila. Kar ji škodujete na eni strani, povrne se ji v obilni meri na drugi. V cerkvi, v spovednicah, pri dekanjskih konferencah, na vse možne načine so že agitovali proti „N. S.“, a s kakim uspehom? Mi smo z njim povsem zadovoljni! Le naprej takó in kmalu bomo slavili cel tisočak narodnikov. To ni majhna reč za Gorico! — Peresnega boja, pravite, se bojimo? In o „N. S.“ upate to trditi, o „N. S.“, ki je

dokazala že neštévilo krat očitno in sijajno, da se z največjim uspehom, z največjim dostojanstvom lahko bojuje za svoje prepričanje?! Poprašajte dr. Mahniča, če ni res takó! Dosti!

Isti dopisnik hvalisa potem znano brošurico dr. Pavlice, češ, *komur ta krasni, z veliko bistrumnostjo (!) pisani članek ne uga-ja, temu ni pomagati*. No, potem nas je pa res silno mnogo, ki smo zreli za norišnico, ker za nas ni več pomoči. Doktorja Mahniča in Pavlica nas bota pa zdravila; drevi in davi bomo morali čitati Pavličovo „bistrumno“ poslanico, morebiti se ji privadimo, da nam zopet z bistrim um in da se nam pomiri „razposajena kri“. Utegne se pripetiti, da ogreje tudi nas, kakor je baje prav ona ogrela mnoge lajike, da pojdejo v Ljubljano. Ršum teneatisti!

Kar konečno dopisnik govori o francoskih škofih: ni resnično! „N. S.“ vé prav dobro, kaj je pisala, dopisnik pa, ki nam je hotel oskrbeti zausnico, ne umé tega, kar je pisal — ali pa razume predobro. V svoji zvižčnosti, kakeršne smo vajeni pri znanih svetohlincih, pa hoče to priliko porabiti za: boj proti „liberalni“ „Novi Soči“. Ali nimate nič boljših razlogov? Ste že zgubljeni, kajti naši čitatelji imajo glave na vratu, ne v mehu!

Bombe! — Evo, kaj piše dopisnik z Goriškega v „Slovenec“: „Da bipa goriški „naprednjaki“ oplašili one, hi so namenjeni v Ljubljano k shodu, raznesli so neverjetno vest, da obiskovalci shoda ne bodo varni življenja, ker utegnejo bombe pokati, katere pripravljajo na skrivnem slovenski „radikalci“. — Ta zares „neverjetna vest“ zdela se je celo Slovencevemu uredništvu predebela „bomba“, da je opomnilo: „To nam je popolnoma novo in morda le nespametna šala.“ — Neverjetnih podlostij so zmožni goriški velekatoliki: brez lažij, brez obrekovanj, brez ostudnih sumničenj ne morejo živeti: to so njihovo orožje v boju za „našo sveto cerkev!“ — Slovencev prepobozni dopisnik dolži ljubljanske „radikalce“ nič manj nego nameravana nega hudodelstva. Pričakujemo od državnega pravdnštva, da začne preiskavo proti hudodelcem; Slovencev dopisnik bo gotovo toliko možat, da naznani one „goriške naprednjake“, ki so tako nepremišljeno ovadili svoje ljubljanske somišljenike: po njih že pridejo hudobneži na dan. — Ako bi pa državno pravdnštvo ne čutilo potebe, da na smešno predrzne bombe Slovenceva dopisnika začne kazensko preiskavo, katera bi razkrinkala zlobnost njegovo, onda ga javno pozivljamo; naj imenuje tiste goriške naprednjake, ki bi bili spustili iz ust take grožnje. Na dan z imeni, le na dan, da jih bomo poznali tudi mi. Ako tega ne storite, onda vas imenujemo zlobnega, podlega in ostudnega obrekovalca, brez vesti in brez iskric kristjanskega poštenja. Prosimo, da se ne bote zvjivali ali da ne bote zavijali ter skušali izogniti se s kakim izgovorom, ker zahteva naša je jasna. Mislimo pa, da vam to ne bo težko, saj goriškim naprednjakom niste toliko naklonjeni, da bi se bali komu škodovati. Torej le na dan z imeni!

Mi, ki nas tudi prištevajo tistim naprednjakom in nas devajo celo nekam na celo, nismo nikoli slišali take „neverjetne vesti“; mi sami smo mnogim, ki so nas uprašali za svet, celó priporočali, naj le gredó v Ljubljano, ker p jdemo tudi mi, četudi bi goriški veliki katoliki želeli, da ostanemo domá. Na svidenje torej v „beli Ljubljani!“

Resolucije, katere se predložijo katoliškemu shodu, prinaša ta teden ljubljanski „Slovenec“. Prav je takó. V prihodnji številki jih ponatisnemo tudi mi, ako nam jih odbor dopošeje, ker „Slovenca“ nimamo za tako rabo. Vsak naš čitatelj jih dobí še o pravem času pred shodom.

V Ljubljano pojde h katoliškemu shodu več rodoljubov z Goriškega. Tem naznanjamo, da iz Gorice gré vsak dan poštni vlak ob 9:22 popoldne in pride v Ljubljano ob 2:45 popoldne; ako pojdejo s tem vlakom v ponedeljek 29. t. m., pridejo torej še vedno o pravem času v Ljubljano. Kdor bi odpotoval še le zvečer bi tudi ne zamudil zborovanja. Nekateri odpotujejo že v nedeljo zvečer. O dnevnem redu nam ni treba govoriti, ker vsakdo ga ima na vstopnici.

V Kobaridu bo imela 22. t. m. v Žganovih hramih občni zbor tamošnja podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda. Volilo se bo novo načelnštvo, plačevalo in o prihodnosti posvečevalo. — Zeleti bi bilo, da bi pristopilo k podružnici mnogo novih urov. Veliko je Kobaridcev in okoličanov, ki bi prav lahko bili udje te naše vrle slovske družbe.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Ajdovščino in okolico bo imela v nedeljo 21. t. m. občni zbor ob 4. popoldne v prostorih rokodelskega društva v Ajdovščini. — Dnevni red: 1. Pozdrav načelnikov 2. Poročilo tajnikov 3. Polaganje računov. 4. Volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi — Načelnštvo.

Vabilo. — Dne 21. t. m. proslavlja vojaško veteransko društvo za tolminski okraj v Tolminu rojstni dan Nj. Veličanstva presvetlega cesarja F. Jos. I. s sledečim dnevnim redom; Zjutraj ob 8. uri slovesna

sv. maša. 2. Popoldne po večernicah na trgu: a) godba, b) pozdrav na društvenike in sploh udeležnike, c) tombola z dobitkoma plemenite jdnice in plemenite frigiške ovce (kartela stane le 10 kr.) 3. Ples in prosta zabava.

Ker goji društvo blage namene: udarnost do cesarja, podpiranje bolnih in onemoglih veterinarov, oplemitve živine i. t. d., ker se sledujoč reynjeji veterani odškodujejo in pogosté, upa in pričakuje najboljše vsestranske udeležbe — Odbor.

Bricem na znanje. — Došel je slovenski dopis od slavnega e. k. okrajnega glavarstva v Gorici z dne 7. avg. t. l. št. 14.845, predsedništvu „Slovenskega Jeza“ u Brdih, ki se glasi: „Reševaje tamkajšno vlogo od dne 7. februarja 1891 naznanja se vsled vis. e. k. namestništvenega odloka dne 3. avgusta t. l. št. 11845, da finančno vodstvo po dogovoru z namestništvom namerava izvrševaje zakon od 26. avgusta 1891 drž. zak. št. 140, prestaviti mitnico iz Pevme v Podgoro.

S tem tedaj, da se s 1. januarjem 1893. mostnina za rabljenje mostov odpravi in mitnico v Podgori na polovico zniža, prebivalci gornjih Brd pa, kateri earno cesto na prav kratko daljavo rabijo, se cestnine opresté, misli se, da se je vstre-glo želji društva“.

To z veseljem naznanja „Slov. Jeza“ predsednik A. Z. Gradenski.

Družba sv. Mohorja je letos dobila blizu 60 različnih spisov, izmed katerih so presojevalci odobrili in odboru priporočili 7 pripovednih spisov, 3 životopise in 3 poučne spise. Ker so ti spisi enako dobri, ni se mogel odbor odločiti, katerim teh spisov bi prisodil darilo.

Pogozdovanje Krasa. — Na podlagi zakona za vojvodino Kranjsko z dne 9. marca 1885 se je letos od Postojine do Divače ob progi južne železnice pogozdilo 78 hektarov ali 135 oral pustega Krasa. Poleg tega so na nekaterih krajih namesto usehlih drevesc zasadili nova. Za vse nasade se je porabilo 1.500.000 jelovih drevesc, katera je poljedelsko ministerstvo brezplačno prepustilo iz državnega vrta pri Ljubljani. Delalo je 1520 oseb vkupe 10.450 dnij; troški so znesli do 8000 gld. Doslej je pogozdene zemlje 806 hektarov ali 1400 oral.

Italijanska vina. — Posledice trgovinski pogodbi z Italijo, odnosno klavzuli o vinski carini, občutimo kmalu. V listih čitamo namreč, da so južni železnici že prijavi-li za prevoz velike množine italijanskega vina. Južna železnica se nadeja velikega prometa po prevažanju italijanskih vin.

Najmanjša ženska na svetu kaže se zdaj na Dunaju. Imenuje se princesa Pavlina, ima 18 let, a je le 40 centimetrov velika ter tehta celih 3½ kila. Govori pet jezikov; glas ima prav krepak; je veliko in piše najraje šampanjca. Prav rada in dobro telovadi; v ženskih ročnih delih je jako izurjena. Čitati ni smé, ker to ji je prepovedal glasevati berlinski zdravnik profesor Virchow, češ, da bi čitanje preveč razdržilo majhne njene možgane. — Princesa Pavlina ima cel salon v zmanjšani obliki: mize, stole, naslanjače, omare itd., med katerimi se premika živa punčka — princesa Pavlina.

Beneška Slovenija. — V Azli, prijazni in čedni vasi poleg Sv. Petra Slovanskega, bila je v nedeljo 7. t. m. nova maša, katero je služil č. g. Josip Venturini. Lepa slavnost je privabila mnogo ljudstva iz šempeterske in štenarske župnije v Azlo. Bilo je navzočih tudi mnogo častitih gospodov duhovnikov iz obeh imenovanih župnij.

Tudi v drugih krajih beneške Slovenije imajo davico ali škarlatino. V Roncu (Ruonac) umrlo je že 6 otrok za to boleznijo.

„Diritto Croato“ in „Rinnovamento“ objavila sta članek „Gli Slavi alle porte d'Italia (Slovani ob uhodu Italije)“, v katerem sta ponatisnila del razprave itajjanske pisateljice gospé Pigorini-Beri v rimskem časopisu „Folchetto“. Nekateri manj prijazne sodbe o beneških Slovincih sta obá časopisa primerno zavrnila. Vsekakor pa piše imenovana gospá vse prijaznejše o Slovanih nego ogromna večina laških časnikarjev in pisateljev.

Kranjsko. — Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novemestu, kjer se prične šolsko leto 1892/3 dne 3. novembra 1892., izpraznjenih je več mest za plačujoče učence.

Prošnje naj se pošljejo do 8. septembra t. l. vodstvu omenjene šole na Grmu.

Slovenska nižja gimnazija v Ljubljani izdala je letos svoje prvo letno poročilo v nemškem jeziku. Na tem zavodu je 386 učencev, ki so vsi Slovenci, a vendar poročilo je nemško, dasi veleva ministerski ukaz, da šolska poročila morajo biti pisana v učnem jeziku, in dasi je učiteljski zbor sklenil, naj bo poročilo slovensko. Brez dvoma da se je izdalo nemško poročilo na višji ukaz. — Tako se počenja z nami na naši zemlji!

Tržne cene. — Kolonijalnemu blagu je cena nekoliko poskočila. — Moka se prodaja: A po 15 gld., št. 2 po 14:50, št. 3 po 13:70 št. 4 po 13:20, št. 5 po 12:20. — Otrobi po 5 do 5:30 kvintal; drobne otrobi po 4:50. — Turšica po 6 do 6:50 kvintal. — Oves po 6:50.

Književnost. — *Novi novci*, narodno gospodarske crtice o promjeni vrednote, uputa glede porabe i promjene, preračunavanja i prometa austro-ungarske vrednote. Sastavio Dragutin Lihl. Pod ovim naslovom netom (ravnoakar) je izišla knjiga, koja sadržaje u kratko sve ono, što treba znati o promjeni vrednote. Popularnim, lahko shvatljivim (razumljivim) načinom razlaže gospodin pisac pojam i značaj vrednote, o novcu u obće, o državnih i bankovnih notah, o srebru i zlatu; zatim o novoj vrednoti, o njezinoj potrebi i koristi, i načinu preračunavanja starih u nove, novih u stare novce, međusobni promet jednih i drugih; sve to razloženo sa mnogimi primjeri iz praktičnoga života. Na priloženoj liepo izradjenoj (izdelanej) tablici i u tekstu nalaze se dobro pogodjene slike nove novih novaca u naravnoj veličini sa oznakom njihove vrednosti. Knjiga je namijenjena širokim slojevom naroda, te joj je svrha, da narod pouči na promet s novimi novci, da ga pripravi na uvođenje nove vrednote i tako sačuva od štete (skode). Svaki, koji dolazi u dodir (dotiko) sa narodom, u veliko će mu poslužiti, da ga za dobe pripravi i pouči na promet s novimi novci. Ciena je knjigi 60 novč., a naručuje se najsgodnije (najprimereje) poštomno naputnicom kot pisca Dragutina Lihla u Zagrebu, nu na prodaju je i u zagrebačkih knjižarah R. F. Auera i Dioničke tiskare.

Katoliški shod. — V zadnjih dveh številkah smo se bavili le z učeno razpravo dr. P., s katero je hotel vse Slovence na Goriškem, posebno pa na Vipavskem, ogreti za katoliški shod v Ljubljani po receptu iz goriškega semenišča. Seveda, ako bi vsi *govedarji* po Vipavskem gnali vse svoje „vole in krave“ v Ljubljano, to bi res nekaj zagleglo! — Pa tudi naš stari znanec veleč. g. dr. Mahnič so nam podali v svojem zadnjem „Katoliku“ razpravo, katere ne moremo pustiti, da bi prehitro propadla pozabljivosti. Zató naj podamo par ocirkov iz nje, da bodo naši čitatelji videli, kakó bojeviti in oblastni so naš očka od Kala, kakor se sami pišejo, ke dar so dobre volje. Tamkaj čitamo naslednja modrovanja:

„Vže iz tega se razvidi, kolikega pomena so visoke šole za duševni razvoj in napredek narodov. Na vseučiliščih in po akademijah se rešujejo najvišji teoretični problemi, se vtemeljuje filozofični sistemi in se duhovom vceptlja više naziraje. Kar se predava na nižih in srednjih šolah, je le posredno ali neposredno izvajanje iz teorij, katerih se navzemajo profesorji na vseučiliščih. Akademija gospudje izobražencem, in po teh razširja svoje gospodstvo mej narodi; v nji se določuje tok in razvoj duševnega gibanja v ljudstvu. En sam akademično t. j. više-teorično in filozofično izobražen omikanec more, ako javno nastopi, več uplivati na duševni razvoj narodov (v dobrem ali slabem pomenu), nego deset tisoč ljudskih učiteljev.“ To gospodovalno nadvplivnost mu podeljuje više-načelnostna izobraženost. Čim više se vspenjamo v načelnostnem spoznavanju, tem bolj se širi naše duševno obzorje, tem dalje zre naš duh, kakor tisti, ki je stopil na visoko goro, dalje in več vidi nego deset tisoč ljudi, ki stojé pod goro.“ Zatorej je pa res otročje, kar je navadno pisala „Edinost“, zaganjaje se proti nameravani resoluciji katoliškega shoda, naj bi tudi mi Slovenci podpirali vstanovitev katoliškega vseučilišča v Solnogradu; rekla je namreč: „Za nas Slovence je veliko večje važnosti ena sama slovenska, v katoliškem in narodnem duhu vrejena osnovna šola ob perferiji, nego vsa vseučilišča“. Res, tako morejo pisati le uredniki, ki sami imajo vso svojo omiko iz osnovnih šol, da ne govorimo o visokih!“ Da bi vsaj oči odprli in pogledali v zgodovino slovensko zadnjih 25 let! Komu so se v ti dobi pokorili naši leposlovci skoro brez izjeme? Ne li Stritarju? In še ta ni Bog ve kako globoko zajel v skrinjo akademiske modrosti.“ In vendar mu je bilo mogoče toliko časa nadvplivati duhove in vtisniti vsemu slovstvu znak svojega naziranja.

Nam pa je in mora biti veliko večje važnosti, ako bi se le deset slovenskih mladencev temeljito akademisko izobrazilo na katoliškem vseučilišču v Solnogradu, naj bi bilo tudi skoz in skoz nemško, nego ako bi vstanovili deset tisoč osnovnih šol po Slovenskem, in vrhu tega še dve vseučilišči v Ljubljani, kateri bi bili sicer slovenski, a brezverski!“

Svoj članek konča z naslednjim silovito bojevitim odstavkom:

„Ne! Mi pa mislimo, katoliškega shoda prva, glavna, najsvetejša naloga je javno in slovesno konstatovati na načelnosti razdor med nami in tistimi Slovenci, katere nazivljemo liberalce.“ In da bi tudi kat. shod nič drugega ne sklenil, storil bo neizmerno veliko in stekel si nevmrljivih zaslug za bodočnost slovensko, ako bo krepko, odprto, jasno, brez vsakega prikrievanja, zavijanja in ovijanja učelo, ki je slovenskemu narodu sveto vže nad tisoč let, katoliško učelo vsestransko

izrekel in poudaril ter je postavil Slovincem za vodilno zvezdo v boljše bodočnost. Z liberalizmom v katerikoli obliki se pogajali ne bomo. Mi pustimo liberalcem alternativo: ali pokorite se brezpogojno katoliškemu načelu, ali vmaknite se s pozorišča!)"

1) To je pa res hud poper! Ali je mogoče da: "više-teoretično in filozofično izobražen omikaneec" more spuščati na dan tolike pretiranosti? Pedagogika, ena najstarejših in najbolj obdelanih znanostij, trdi vse nekaj drugega, do cela nasprotnega nego častiti naš dr. M. In pedagogi vseh narodov in časov skupaj so bili vsaj toliko "više-teoretično in filozofično izobraženi", kolikor dr. M., najbrže pa še nekaj več, zato verujemo raje njim! Sicer pa je dr. M. strašno nedosleden! Zakaj se cerkev in država borita uprav za ljudsko šolo? Ali ne za to, ker kdor ima ljudsko šolo, ima tudi svojo priklonost v oblasti? In ali se dr. M. ne bori za versko šolo uprav zaradi tega, ker poklada tej velikanski važnosti za cerkev? Kaj sledi iz tega? — Torej le ne takó bahato! Na Slovenskem, na Hrvaškem in na celem Balkanu ni 10.000 ljudskih učiteljev. In glejte, več nego vsi ti storil bi en sam Mahničev "više-teoretiški" izobraženec? Ophelia, geh' in's Kloster geh'!

2) Bolj šepave primere ni mogoče takó zlepa najti! Onih 10.000 pa vsled tega vendarle še niso toliko oslički, kakor bi rada dokazala Mahničeva primerica! Le ne toliko šopirnega poniževanja drugih ter toliko smešnega poveljevanja samega sebe!

3) Koliko nekrščanske šopirnosti, koliko samoljubja, koliko slavohlepnosti in zaljubljenosti v samega sebe tiči v teh besedah! Takó "krščansko-katoliški", takó "človekoljubno", takó "pobožno" se teptá osební ugled nasprotnika. In taki ljudje naj nam bodo za izgled? Udrihanje po osebi, žaljenje osebne časti, moralna tlaka na nasprotnika, to je M. bojno orožje, dasi bi moral znati, da dandanašnji ne veljajo več tiste stare teorije, po kateri se tudi diplomirani tepci morajo vsled diploma (dobljenega mnogokrat kdo vé po kakéj poti!) šteti med "izvoljeno ljudstvo". Ne le diplomirani, ampak tudi drugi (in teh je vedno več!) so se v svojem življenju kaj učili in velikokrat veliko več nego prvi. Ali naj imajo vsled tega ponižno jeziko za zobni edino zato, ker ne morejo z diplomó izkazati svoje višje izobrazbe? To dejstvo so nvaževali že stari Latinci, ki so postavili edino pravo načelo: Non quis sed quid!

4) To so namreč vželi "v štant" edino le dr. M., dr. P. in zraven njijn Ign. Kralj, če tudi še ni doktor! Sicer je pa ta že davno veliko več vedel in znal nego vsi taki doktorji, ki pridno ne trobijo v rog kolovodij iz semenišča. Dr. A. G. je proti njemu prava ničla, če tudi je doktor, in še kak! Takó se ponižuje tudi diplomovana "više-teoretična in filozofična izobraženost", kedar možakarjem okoli "R. K." takó prav kaže!

5) Naš neakademiški razum ne sega takó daleč, da bi mogli umeti, kako more doktor pisati take — bedarije. Punktum!

6) Torej ravs in kavs mora biti, brez tega dr. M. ne more živeti. Tako hočejo apostoli — razpora, jeze in sovraštva. Kamorkoli pridejo M. učenci, onde izgine prijaznost, ljubezen, mir, kakor rosa, ko posije žgoče solnce. Takih izgledov bi lahko nekaj navedli. A da bi sami pošteno živeli, tega ne (Mi pa seveda nimamo pravice soditi jih; to smejo le dr. M. in njegovi učenci!) — Dr. M. pridiguje boj proti tistim, katere on nazivlje liberalce. Glejte, glejte gospóda, da s takim odurnim rogoborstvom sami ne izgojite na Slovenskem takih strank, katerih ne bote le vi nazivali z liberalci, ampak ki bodo tudi v resnici liberalne in ki bodo liberalizem učile ter ga sistematično širile med narod. Smelo trdimo, da take stranke bi imele več uspeha nego dr. M. s svojim udrihanjem, ki redkokoga pridobi, 99% čitateljev pa podi naravnost v nasprotni tabor.

7) Katoliškemu načelu dá, Mahničevemu evangeliju o ravnu in kavsu pa ne! Ako pa bo boj usiljen, ne mislite, da se vam kar tako na lakem "umaknemo s pozorišča". O ne, pušk pa ne vržemo v koruzo pred bojem, marveč nastane naj, če drugače ne bo mogoče, tudi najstrašnejši boj, kakoršnega Slovenija še ni videla: *Le čez naša mrta trupla pajdote po krevc evenc zmage!* Evo koeke, ki je padla. Ako ste Vi tako bojevití in "korajžni" tudi mi nismo strahopetci, da bi se tresli pred vašimi najjivni grožnjami. Ako se sklene boj, pa dobro, vedeli bomo storiti svojo junasko dolžnost. Za posledice bote Vi odgovorni!

Vabilo.

V proslavo rojstnega dne Nj. V. cesarja Franca Jožefa I. vabi načelníštvo II. primorskega veteranskega društva vse p. n. člane, njih rodbine in druge prijatelje društva k patrijotični veselici, ki bo v nedeljo 21. t. m. v Dornbergu. Zjutraj bo svečana sv. maša, popoldne pa velika ljudska veselica.

V Gorici, 14. avg. 1892.

Načelnik:
J a c o b i.

Gestreifte und karrirte Seidenstoffe.
Louisine — Foulards — Taffetas — Merveillex etc. — v. 45. kr. bis fl. 3.85 per Meter versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (10)

GOSTILNA

„ALSOLE“

(pri Solnen)

V Gorici, za mesničami (ulica Morelli) št. 15

toči izbornó pivo

bratov Reininghaus

iz Gradca

po 24 kr. liter

Priporoča se za obilen obisk.

Štev. 306/op.

RAZGLAS.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil II. četrtleta t. j. mesecev
aprila, maja in junija 1891.

začne v

ponedeljek dne 12. septembra 1892.

ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in pondeljke.

Od ravnateljstva zastavljavnice
in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 12. avgusta 1892.

Uzorci na vse kraje poštnine prosto

Priznana najboljša moderna

SUKNA.

pristna, trdna in cene vredna, za obleke in vsak namen, razpošilja proti povzetju zaschnikom in krojačem za spomladansko in poletno rabo založnica c. kr. priv. tovarnic sukna in volnenega blaga

Moriz Schwarz

Zwittau (Mähren).

Vsa sukna za uniforme, vojaška sukna in obšitki, lodni proti dežju in toska sukna.

Črni pervens in doskins za salonska oblačila; telovniki iz piketa in svile. Sukna za livreje in biljarde. Ostanke prodajajo se po ceni, toda od teh se uzorci ne pošiljajo.

Gospodom krojačem pošiljam nefrank. na posodo prav lepe kujige z uzorci.

PLZENSKA

pivina grenčica,

izvrstno sredstvo proti želodnim bolečinam, izdelek tvrdke **H. & A. Finger** v Plznu, prodaja se v Tolminu pri gosp. K. Cazafura, v Kanalu pri gosp. Jos. Hönig.

Kdor hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Oelz-ovo kavo.

Ölz-ova kava je najboljše kavino primesilo.

Ölz-ova kava nima v sebi hrušk, ne repe, ne sirupa.

Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin.

Izšle sta knjižici:

„Uprašanja in odgovori o uravnavi vrednote.“

— CENA 10 KR. —

„Novi denar v avstro-ogerskem cesarstvu, primerjan s sedanjim in z denarjem poglavitnih držav v Evropi.“

— Cena 4 kr. —

Prodaja G. Likar v Gorici.

Cognac - Quint - Extract.

To priznano posebnost pripravljamo za hitro izdelovanje izbornega in zdravega konjaka, katerega ni razločevati od pravega francoskega konjaka.

Cena za 1 kilo (ki zadošča za 100 litrov konjaka) 16 gld. Navo se prilaga brezplačno. Za najboljši uspeh in zdrav izdelek jamčim.

Špirit se prihrani z mojo neprekosljivo pokrepilno esenco za žganjino: ona daje pijakam prijeten rožek okus in se dohva le pri moli. Cena 3 gld. 50 kr. kilo (za 600-1000 Litrov) z navodilom vred.

Razum teh posebnosti pripravljamo vse esence za izdelovanje ruma, slivovke, zelenjuskih grenčic in vseh izbornih likerjev, spiritozov, kisa in viskega kisa vprekosljive izbornosti. Navodi se prilaga brezplačno.

Ceniki poštnine prosto — Za zdrave izdelke se jamči. — **Karol Filip Pollak** — Essenz-Specialitäten-Fabrik in Prag. — (Dobri zastopniki se iščejo.)

Slavnemu občinstvu

se priporočajo naslednji goriški
trgovci, obrtniki, rokodelci in drugi:

Jernej Kopač
na Solkanski cesti 9.
izdeluje vsakovrstne vošene sveče Vseh vrst modno poevio V Gorici prodaja te sveče trgovec A. Urbančič v Gosposki ulici. — Prodaja jih tudi Karolina Riesner v Nunski ulici, ki izdeluje in prodaja tudi mrtvaške vence, svetilice in druge podobne reči.

Anton Urbančič
trgovec poleg Orzana v Gosposki ulici prodaja raznovrstno drobno in manufakturno blago, sukna in drugo blago za moške in ženske obleke ter Kopačeve sveče.

Ivan Druša
na Travniku ima bogato zalogo vsakovrstnega

USNJA ter raznega orodja in potreblščin za čevljarje Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja
krčmar „Alta Colomba“ za veliko vojašnico na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina, in ima DOMAČO KUHINJO Cene prav zmerne

Anton Jerkič
fotograf v Gorici v ulici sv. Klare.

Blaž Bitežnik
KAMNOSEK v Vrtni ulici št. 24, na dvorišču nasproti pošte, ima vedno v zalogi nagrobne spominke, izdeluje oltarje, kipe, prižnice, vodotoke, itd. po svojih izvirnih načrtih

Ivan Howanski
čevljar v Gosposki ulici med Orzanom in Urbančičem

Ivan Kavčič
čevljar v Koru ima zalogo STEINFELDSKE PIVE. v sodčkih in steklenicah ter žita, moke in otrobij.

G. Likar
v Gorici Semeniška ulica št. 10, PRODAJA mašne in šolske kujige in sv. podohe, tiskovine za županije in duhovnije iz Hilarijanske tiskarne, papir za uradno in zasebno rabo in raznovrstne pisarske in šolske potreblščine po mogoče nizkih cenah.

Staroznano gostilnico „pri Lizi“ v Kapucinski ulici (Rabatišče) št. 2 ima zdaj v najemu

Franz Bizjak, ki toči izborna in naravna vina, ima dobro domačo kuhinjo ter sobe za prenočišča. Cene so zmerne. — Tukaj je shajališče Slovincem iz spodnje Vipavske doline.

Ivan Bajt
krojač v Nunski ulici št. 14, v hiši Hilarijanske tiskarne.

Ivan Cijan
krojač v Nunski ulici št. 13 se priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi.

Tiskarna Ant. M. Obizzi-ja priporoča se slov. občinstvu za vsakovrstna dela, ki spadajo v tiskarsko stroko. V zalogi ima vedno vse tiskovine za duhovske, županske in druge urade. — Cene zmerne. — Ceniki vsakemu na razpolago.

Peter Birsa
gostilničar pri veliki cerkvi (Corte Caravaggia št. 4) priporoča se slov. občinstvu izborna domača vina, vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; postrežba točna.

Anton Fon
v Semeniški ulici ima prodajalnice vsakovrstnih klobukov in kap ter gostilnico. Toči vedno dobra in naravna vina.

Anton Kustrin
v hiši dr. Lisjaka v Gosposki ulici št. 23, ima prodajalnico

za kavo, sladkor, moko, olje, riž in vsakovrstne jestvine na drobno in na debelo. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Franc Jakl
na sredi Raštelja št. 9 ima ZALOŽNICO USNJA, katero prodaja na drobno in na debelo.

Jožef Novič
krojač v ulici sv. Antona št. 1.

Anton Koren
trgovec poleg gostilne „pri zlategu levu“ (al leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reze in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Martin Poveraj
civilni in vojaški krojač v Gorici, priporoča svojo veliko zalogo blaga za vsak stan, kakor tudi gotovih oblek. Daje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovratnike, sablje z vso opravo, zlate in srebrne zvezde, skratka: vse, kar je potrebno za gospódo vsakega stanu. Obleke po naročilih izdeluje točno in po zmernih cenah.

Ivan Dekleva
reletičec v vinovr Gorici ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna domača vina bela in črna istrijska ter bela dalmatinska. Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici. — Prodaja na debelo

Peter Drašček
v Stolni ulici (via Duomo) št. 2 ima bogato založeno PRODAJALNICO kolonijalnega in jedilnega blaga ter tobakja. Kava, sladkor, olje, r. ž. moka, itd. Naročila z dežele se točno izvršujejo.

Anton Obidič
čevljar v Semeniški ulici št. 4. se priporoča Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Karol Drašček
PEK Rica Corno št. 4. Podružnica za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Ivan Velušček
krojač v Vrtni ulici se priporoča svojim slovenskim rojakom.

Ivan Čotar
krojač v Rabatišču (Rabatta) št. 17 priporoča se svojim rojakom za blagohotno podporo z naročili kakoršnega koli dela v krojaštvu

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.

Kemični, farmacevtski in drogerijski izdelki najbolj čislane domače in tuje zdravilne posebnosti.
Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.
Ribje olje z železom ali železnim jodom.
Najčistejše žveplenokislo apno c. kr.
kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.
Zdravila za živino: konjski cvet, konjski prašek, goveji prašek.
Homeopatična zdravila.

prodaja

novoustanovljena lekarna
Braunitzer v Rabatišču št. 16.
v najemu
Alojzija Glibich-a

Novosti!

Srajca za hribolazce tkana, iz najboljših snovi, enobarvna ali črtasta, s širokim prvitim ovratnikom in 2 žepi, popol. velikost, izborna iz delana po gld. 1.20

Svilen pas 1 meter dolg, 6 cm. širok, s prostrebrnjeno dvokračno zapomo 50 kr. kos

Klobuk za hribolazce iz najb. klobučevine s širokim svilenim trakom 2 gld. Zavratnice za hribolazce 3 kosi za 1 gld.

razpošilja proti povzetju
Emil Storch
Wien, I. Salzgasse N.o 137

Že več let pripoznano zdravilo za pomirjenje bolezní

Pazite na	Kwizdov	Pazite na
	Gichtfluid	
	Steklenica stane 1 gld.	
	Dobi se pravi v vseh lekarnah	
	(3)	

Franz Joh. Kwizda
k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hoflieferant, Kreisapotheker, Kornenburg b. Wien.

Čudovite kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolesi. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na uranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srea ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omenjenih bolezní, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljateve pa edino v lekarnici **Cristofolletti v Gorici**, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Kovis, v Ljubljani v lekarni U. pl. Trnkoczy G. Piccoli, in Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni Baccaricich, v Ajdovščini v lekarni Saplja, v Vipavi v lekarni Guglielmi, v Beljaku dr. Kumpf.

I steklenica velja 30 kr. NB. Varovati se je treba marsikakih balzamov, katere šijajo oznanjajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in žirce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.

Sargovo zdravniški preiskano

zobno čistilo
KALODONT

Na prodaj pri lekarjih in dišavniciarjih